

KURIER CZĘSTOCHOWSKI

Nr 246 • Wydawnictwo i Redakcja „Kuriera Częstochowskiego”
Częstochowa, Al. Wolności 12, Tel. 2.45, 1.32.45
Konto pocztowo-czekowe: Warszawa 65f.
Dla ogłoszeń obowiązuje cennik Nr. 1. • Częstochowa, niedziela 17 października 1943 r. • Rok V.
Wychodzi sześć razy w tygodniu. Abonament miesięczny wynosi zł. 6.— (prócz tego porto 12 gr.)
Zamówienia przyjmowane są przez wszystkie Urzędy Pocztowe w Gen. Gub.

zatopiono 11 statków alianckich i 2 kontrtorpedowce

Wielka klęska lotnicza USA

W bitwie powietrznej stracono 139 bombowców amerykańskich

Z GŁÓWNEJ KWATERY FÜHRERA, październik. — Naczelna Komenda Niemieckich Sił Zbrojnych komunikuje w dniu październik:

Na północ od Morza Azowskiego i nad południowym Dnieprem nieprzyjaciel przeprowadził na kilku odcinkach gwałtowne, bezskuteczne ataki. Przyczółek mostowy na Zaporozie — zgodnie z rozkazem — różniony został przez nasze wojska, po przesileniu ważnych urządzeń.

Nad Dnieprem, przy ujściu Prypeci i nad rzeką Soss, własne działania zaczęły przynosić dalsze sukcesy. Zlikwidowano kilka nieprzyjacielskich punktów przepływania na zachodnim wybrzeżu rzeki, inne niszczone.

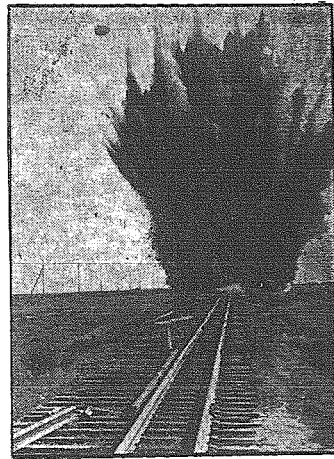
terytorium południowo-zachodnich Niemiec zostały ciężko uszkodzone, były zmuszone lądować w okolicy Monachium. Załogi tych samolotów zeznały, że były tego mniemania, iż znajdują się już nad terytorium Szwajcarii.

Lotnicy oświadczyli nado, że w formacjach ich powstało silne zamieszanie w czasie ataku, spowodowane użyciem nowych rakiet, wytwarzających mgłę, przez niemiecką obronę przeciwlotniczą. Kilka bombowców zerdyło się w tych gestych chmurach mgły, wskutek czego spadły one na ziemię.

dych i zacietych walkach obronnych został nieprzyjaciel na razie pokonany. Ponieważ jednak atakujące formacje amerykańskie stale tutaj otrzymywały dalsze posiłki, formacje niemieckie wycofały się, stosownie do rozkazu, na wzgórze, położone na północ i na północny zachód od Capua. Wzdłuż całego dolnego biegu Volturno doszło również do zacietych walk, do których usiłowały się włączyć także wzmocnione wojska, które wyładowały na północ od ujścia Volturno.

W ogniu obronnym artylerii niemieckiej formacje czołgów amerykańsko-brytyjskich nie mogły się jednak rozwinąć i pozostały nieruchomo na całym froncie, wśród ciężkich strat, w pozycjach wyścielonych. — Wszelkie próby przekroczenia rzeki Volturno odparto krwawo.

Również i w sąsiednich odcinkach górskich, jak również na odcinku Campobasso rozwinęły się ożywione akcje bojowe w ciągu czwartku. Amerykańskie siły czołgów oraz silne formacje kanadyjskie rozpoczęły tutaj szeroko zakrojony atak przeciwko miastu Campobasso, ażeby okrążyć i zniszczyć wojska niemieckie, stojące na tym terenie. Doszło do kilkugodzinnych uporczywych walk ulicznych w miejscowościach, położonych przed tym miastem oraz w samym mieście, które po zupełnym zniszczeniu wszystkich obiektów, ważnych pod względem strategicznym, wojska niemieckie opuściły wreszcie w godzinach wieczornych dnia wczorajszego, kiedy rozbite zostały wszelkie próby okrążenia, podjęte przez formacje alianckie.

Przy planowym odsuwaniu się tory kolejowe są niszczone tak gruntownie, że przez dłuższy czas bolszewicy nie będą mogli z nich korzystać.

Protest niemiecki w Lizbonie

BERLIN, 16 października. — Rząd Rzeszy przez posła swego w Lizbonie wniósł najostrejszy protest w nocie rządowej do rządu portugalskiego, z powodu faktu, że Portugalia poddała się naciskowi angielskiemu, co do przyznania wojskowych punktów oparcia na Azorach i że tym samym winna jest ciężkiego wykroczenia przeciwko swej neutralności. Rząd Rzeszy zastrzegł sobie pozycjonnie kroków, stosownie do sytuacji, jaka wytworzyła się na Azorach.

TOKIO, 16 października. — Rząd japoński wniósł protest w dniu 15-tym października u rządu portugalskiego w Lizbonie przeciwko obsadzeniu Azorów przez wojska angielskie i amerykańskie.

AMSTERDAM, 16 października. — Brytyjska agencja informacyjna donosi, że w czwartek na konferencji prasowej minister wojny Stanów Zjednoczonych Stimson podał do wiadomości, że alianci zamierzają udoskonalić porty na Azorach oraz utworzyć nowe lotniska.

Girard ciężko ranny

SZTOKHOLM, 16 października. — Jak podaje „Nya Dagligt Allehanda”, general Girard w czasie przeglądu emigracyjnych wojsk francuskich, uległ miał katastroficznie samochodowej i odniósł ciężkie rany.

W siedzibie swej w północnych Włoszech przyjął Duce ministra finansów Politegniniego oraz ministra dla oświaty ludowej Mezza Coma, odbywając z nimi dłuższą i szczegółową obradę.

W ostatnią niedzielę października, odbędzie się w Szwajcarii wybory.

Walki w południowych Włoszech

BERLIN, 16 października. — Z dobrze poinformowanego źródła dowiaduje się agencja „Telepress” następujących szczegółów o walkach w południowych Włoszech:

Wojska amerykańskie z powodu ciężkich strat, jakie poniosły w środę, zmuszone były w ciągu nocy i również w czwartek przed południem przegrupować swe siły nad rzeką Volturno oraz wzmocnić je zasadniczo przez doprowadzenie nowych formacji. Przede wszystkim przytransportowano nowe formacje czołgów do przyczółka lądowania, na północ od ujścia Volturno.

W ciągu popołudnia podjęli Amerykanie swe ataki wzdłuż całego frontu nad rzeką Volturno.

Punkty ciężkości amerykańsko-brytyjskiej akcji ofensywnej spoczywał w rejonie na północny wschód od Capua, gdzie w twar-

Wywiad z premierem Rumunii

STAMBUŁ, 16 października. — Specjalny korespondent dziennika „Tasviri Efkiar”, który znajduje się obecnie w podróży okrajowej po Europie, odbył rozmowę z premierem rumuńskim Michałem Antonescu. Treść tej rozmowy publikuje dzisiaj w wielkich rozmiarach dziennik „Tasviri Efkiar”.

Według tej publikacji Antonescu podkreślił dotagrowale i serdeczne stosunki, jakie łączą Turcję z Rumunią, dodając, że interesy obu tych państw zgadzają się ze sobą najpełniej na Bałkanach, jak też i na Morzu Czarnym. Żadna siła nie zmieni nie w fakcie, że Turcja panuje nad cieśninami morskimi i Rumunia nad ujściem Dunaju. Antonescu przypomniał słowa Atatürka, który nazwał Rumunię pierwszą linią obronna Turcji.

Następnie mówił ten rumuński mąż stanu o napadzie armii sowieckiej na Besarabie w r. 1940 i o przejęciu władzy przez marszałka Antonescu. Mimo, że Rumunia nie żywiła żadnych nieprzyjacielskich zamiarów w stosunku do Rosji, została przez tę ostatnią zaatakowana. Kiedy następnie w rok później Rzesza Niemiecka rozpoczęła wojnę przeciwko Rosji, wtedy i Rumunia również podjęła walkę przeciwko temu państwu, atakującemu jedynie dlatego, aby bronić swych praw i aby zapobiec, by fala inwazji bolszewickiej nie przewalila się przez Rumunię w kierunku cieśnin morskich i Morza Adriatyckiego. Taką falę inwazji byłaby także groźbą dla sąsiadów Rumunii i zniszczyłaby ich wolność i spokój.

Przed konferencją Angloamerykańską z Sowietami

Zaniepokojenie w kołach neutralnych z powodu żądań ZSRR

SZTOKHOLM, 16 października. — Nieustanne cofanie się mocarstw zachodnich przed żadaniami sowieckimi w kołach neutralnych wywołuje coraz większe zaniepokojenie. Ogólnie zwraca się uwagę na fakt, że według ostatnich wiadomości, pochodzących z otoczenia brytyjskiego ministra spraw zagranicznych, Anglia i Ameryka obecnie w pełnym rozmiarze uwzględniły najważniejsze t. zw. życzenia bezpieczeństwa Unii Sowieckiej. Oznacza to, że inżenierowanie roszczeń Unii Sowieckiej, jeżeli chodzi o sprawy polskie.

Podatko zwraca uwagę fakt, że Wyszyński, w przeciwieństwie do swoich angielskich i amerykańskich kolegów, już rozpoczął swą działalność. Do pomocy ma on większy sztab współpracowników. Sztab ten jest o wiele większym, aniżeli to wymaga zakres zadań Komisji Śródziemnomorskiej. Jakiś czas, w ten sposób pytają się w kołach neutralnych, może mieć tak silna delegacja. Istnieje obawa, że niezadługo okażą się wyniki pracy Bogomolowa i Wyszyńskiego w rejonie Morza Śródziemnego.

BERLIN, 16 października. — Urzędowy partyjny dziennik moskiewski „Pravda” publikuje artykuł wstępny, w którym z całą otwartością przed zapowiedzianą wizytą ministrów spraw zagranicznych Anglii i Stanów Zjednoczonych w Moskwie wyraża zdanie rządu bolszewickiego, że Unia Sowiecka nie jest skłonna do pozycjonienia zmian w terytorialnych swych żadaniami.

Z artykułu tego nado wynika niedwuznacznie, że pretensje terenowe Sowietów w Europie są rzeczą z dawna już załatwioną z rądem londyńskim i waszyngtońskim, że więc bolszewicykacja Europy nie potrzebuje już być przedmiotem rozprawy na konferencji moskiewskiej.

Wspomniany trzypaltowy artykuł w „Pravdzie” mówi dalej, że górczenie i gadulstwo usiłuje wywołać niepokój, rzu-

cając w świat bezpodstawne twierdzenia, dotyczące przedmiotu pertraktacji, na mającej się odbyć konferencji. Mówi się nawet, że dyskutowano ma być problem przytłoczone granie Unii Sowieckiej. Jest rzeczą ogólnie znaną, że sprawa ta tak samo nie może być przedmiotem dyskusji, jak upragnienie Stanów Zjednoczonych lub sytuacja w Kalifornii.

SZTOKHOLM, 16 października. — Według sprawozdania korespondenta londyńskiego dziennika „Dagens Nyheter”, spekulacje pras angielskiej na temat konferencji moskiewskiej są pod wrażeniem wczorajszych oświadczeń, uczynionych przez „Pravdę”.

Podkreśla się w stolicy brytyjskiej, że pierwszy ten głos sowiecki o przyjeździe konferencji wyostrowany jest przede wszystkim do całego szeregu komentatorów amerykańskich, którzy do każdej konferencji przywiązują daleko sięgające spekulacje polityczne. Londyn jednak odrzuca „za ostrożne znaczenie” „Pravdy”, która nasadza chęć zadaniam drugiego frontu znanymi przesłanki, że dyskutować się będzie w ogóle o zagadnieniach politycznych. Jeżeli tak jest istotnie, to nie trzeba było prowadzić pertraktacji przez Edena. Hulla i Molotowa, ale — jak powinieli przy stole konferencyjnym trzej szefowie państw oświadczyć.

Na zachód od Kriczewa, a zwłaszcza na zachód od Smoleńsk, nie powiodły się jeszcze dalsze próby przełamania się bolszewików. W samym tylko rejonie bojowym na zachód od Smoleńsk zniszczono trzy tym 55 czołgów sowieckich.

W ciągu ostatnich 3-ch dni nieprzyjaciel raził podczas daremnych swych ataków zniszczył 334 czołgi i 233 samoloty.

Kapitan Nowotny, komandor grupy w wnie eskadry myśliwskiej, osiągnął znowu na froncie wschodnim 250-te zwycięstwo powietrzne.

W ciężkich walkach obronnych na środkowym odcinku frontu odznaczyła się szczególnie 4-sza zmotoryzowana ochotnicza brygada grenadierów SS.

W południowych Włoszech wojska brytyjskie i północno-amerykańskie przystąpiły po południu dnia 14-go października przezwagiemy siłami piechoty i czołgów do spodziewanego ataku na nasze wynięte pozycje nad rzeką Volturno, po obu stronach Capua. Ciężkie i zażarte walki są szcze w toku.

Silne północno-amerykańskie formacje bombowców zaatakowały wczoraj miasto chweinfurt i spowodowały poważne szkody w dzielnicach mieszkaniowych i handlowych. Niemieckie eskadry myśliwskie niszczyły rzuć się do walki z nieprzyjacielem i zadali mu ciężką klęskę, sprowadzając z artylerii przeciwlotniczą gwałtowną bitwę powietrzną.

Spór około 250-ciu do 300-tu atakujących bombowców stracono — według do-ruchasowych raportów — 121 samolotów, prawdopodobnie jest zestrzelenie dalszych bombowców.

Łodzie podwodne zatopiły w ciężkich walkach z konwojami brytyjsko-północno-amerykańskimi 11 statków, o łącznej pojemności 74.000 ton i 2 kontrtorpedowce, dalsze statki i jeden kontrtorpedowiec uszkodzono ciężko celnymi torpedami.

139 maszyn — 1300 ludzi

BERLIN, 16 października. — Z późniejszych raportów ostatecznej formacji myśliwskiej, jak i z ostatecznych obliczeń uzupełniających ze strony dywizji obrony przeciwlotniczej wynika, że w czasie wzmożonego ataku północno-amerykańskich lotników terrorystycznych stracono dotąd ogółem 139 maszyn nieprzyjacielskich, w której to liczbie zawarta jest większość bombowców 4-motorowych. Tym samym więc lotnictwo północno-amerykańskie, stacjonujące w Anglii, straciło przy tym ataku co najmniej 1300 ludzi spośród personelu, szkolonego przez długi okres czasu.

BERLIN, 16 października. — Niemieckie Biuro Informacyjne dowiaduje się, że 5 samolotów bombowych Stanów Zjednoczonych, które w toku zacietych walk powietrznych w dniu 14-tym października nad-

Miesięczny wynik wojny na morzach

BERLIN, 16 października. — Niemieckie Biuro podwodne ponownie zatopiło 11 statków, o pojemności 74.000 ton oraz 2 kontrtorpedowce. Tym samym ilość jednostek zatopionych w październiku, wzrosła do 117 statków, o pojemności 173.200 ton oraz 2 kontrtorpedowców, jak również jeden statek strażniczy. Ponadto storpedowano 4 torpedowce i jeden kontrtorpedowiec.

Donoszą z Argentyny, że zaliczono tam wszelkich szereg w przytykodywiskim i to są czasy olegarczyni bez podania powodów.

DRZEBIAD TYGODNIA

Sytuacja wojenna na progu jesieni

Pomimo wielkich wysiłków i nieszczeni- dzenia ofiar, trwająca od trzech miesięcy ofensywa sowiecka również i w ubiegłym tygodniu nie doprowadziła do zasadniczych zmian sytuacji na froncie. Potwierdza to rzeczoznawca wojskowy angielskiego tygodnika "Weekly Review", zaznaczając, że chociaż w tych dniach bolszewicy zmie- szli swięto sprzodawcze siły na front bojowy pomiędzy Zaporozżem a wybrzeżem Morza Azowskiego, jednak nie udało im się prze- łamać między innymi niemieckich. Na od- cinkach frontu wschodniego, położonych dalej ku północy, wzięte przez nich Prypeć i na zachód od Smoleńska, armia niemiecka odnosiła w dalszym ciągu całko- wicie sukcesy obronne.

Wobec rozpoczęcia się już okresu jesieni prasa w krajach alianckich zajmując się za- stawianiem bilansu wojennego z ubiegłego lata. Współpracownik wojskowy dziennika dublińskiego "Irish Times" pisze: "Biorąc pod uwagę całokształt spraw, Niemcy w ciągu tegorocznych walk na Wschodzie nie ponieśli żadnych strat, posiadających istot- nie większe znaczenie. Można stwierdzić, że swa operacja wojny wzięła się Niemcy wykonali z takim dobrowoli i skutecz- nie były niegdyś nazywane jak "kognitum w otwarte drzwi". Z tego powodu bolsze- wicy nie mogli raportować o wszystkich nie- zbawach zdobyczy."

Na pytanie, czy niemieckie operacje od- wrotowe na Wschodzie były dla nich nie- korzystne, pisze brytyjski marszałek polny lord Birdwood w tygodniku "Tablet": "Mo- żna udzielić najlepszej odpowiedzi na pod- stawie brytyjskich instrukcji polowych, w których napisano wyraźnie, że bitwa jest rozstrzygającym momentem wojny". Także więc odwrót, jakich dokonują Niemcy, nie może przynieść bolszewikom korzystnego rezultatu, zwłaszcza że strona niemiecka nulkala starannie wadania się gdzie- kolwiek w bitwie rozstrzygającej. Nie ma również powodu do przypuszczenia, że Niemcy ponieśli jakiegokolwiek straty materialowe, wskutek czego niesprawiedli- wiony jest wniosek, że armie niemieckie są w dalszym ciągu całkowicie niekierne. — Najbardziej strona wojskowa jest zorganizowa- niana linij dowozu posiłków. Niemcy utrzymali bolszewikom spełnienie tego za- dania przez zniszczenie wstrętnych na swym terenie odwrótowym. Wybór, gdzie i kiedy odbędzie się rozstrzygająca bitwa, zatrzymali Niemcy w swych rękach, a mo- żna być pewnym, że będą umieli dobrze wy- wybrać ten moment — kończy marszałek Bird- wood.

Ze strony angloamerykańskiej podano do wiadomości, że dnia 17 b. m. rozpoczęła się wspólne narady ze Stalinem w Moskwie.

Pierwsze urzędowe stanowisko rządu moskiewskiego w stosunku do tej konferen- cji trzech mocarstw, zamieszczane przez "Pravde" zdaniami niemieckich kół polity- cznych wydało niewątpliwie silną rozesa- rowanie tak u Anglii i Ameryki jak i przy- jaćli, jak również w niektórych państwach neutralnych. Jak się podkreśla w Berlinie, stanowisko sowieckie jest niedwuznaczna odmowa, skierowana pod adresem pewnych politycznych kombinacji i kryzys. Moskwa oznacza że miłaniem głupiej zadaniuj i za- nacza przede wszystkim, że na konferencji mówić się nie będzie ani o ustaleniu granic sowieckich, ani też o zadaniach specjalnych, jak o państwach bałtyckich i t. p., ale jedynie i wyłącznie debatować nad kwestią wzmożenia współpracy wysił- ków wojennych. W ten sposób rząd sowiek- ki dał wyraźnie do zrozumienia, że w swych zadaniach terytorjalnych żadna niara nie pozwoli na krepowanie sobie rąk, co od- działuje wstrząsając na organizacje emigracyjne państw neutralnych, które li- czerły się z pomocą Angloamerykanów dla obrony przed ekspansywnością sowiecką. Skoro Moskwa, jak podkreśla się w Berli- nie, zdołała wygrać już pierwszą fazę tej rozprawy przez wybór Moskwy, jako miej- sca rozmów, to zupełnie słuszną może być nadzieję o drugiej wyprawie Moskwy, ponie- waż potencjał sowiecki okazuje obecnie również i tematy konferencji. W świetle

tych wydarzeń nabiera znaczenia oświad- czenie pre. Roosevelta, że „oddanie sowiec- kich punktów oparcia dla zwalczania Ja- ponii związane będzie z pewnymi trudno- ściami”, w czym uprządkować należy niedu- żo znaczny krok wstecz ze strony Biłego Do- mu w stosunku do takich żądań amery- kańskich, które dotąd propagowano bez żadnych obstronek.

Wypowiedzenie wojny Rzeszy Niemiec- kiej przez rząd Badoglio przyjęte zostało w Londynie ze spokojem, w zrozumieniu zupełnego braku ważności tego zdarzenia. Kola miedrodajne podkreślają ponownie, że tym samym Włochy nie stają się ani aliantem, ani też członkiem narodów zjed- noczonych. Rządowe kół brytyjskie akcen- tują, że wskutek wypowiedzenia wojny nie nie zmienilo się w stosunku Angloamer- ykanów do Włoch. Włochy uzyskały jedyn- e pewnego rodzaju „termin doświadczalny”.

Brytyjskie Biuro Informacyjne stwierd- za m. in., że jest to rzeczą nieprawdop- odobną, aby przyczynk wojskowy, jaki jest w stanie od siebie dostarczyć Badoglio, był poważniejszy, zwłaszcza że największa część jego kraju zajęta jest przez Niemców. „Daily Mail” mówi, że konkretnością jest jednak przynajmniej wszelka zwiastarowa pomoc, skądkolwiekby ona pochodziła. „Times” jest zdania, że praktyka dopiero mo- że nam to odpowiedzieć, czy wypowiedzenie wojny przez Badoglię przedstawia istotną pomoc.

Zdobycie na północnych Amerykanach przez Japończyków wyspy Filipińskie 14-ym października r. b. stały się najnowszym państwem świata. Rząd ja- ponski tego dnia wydał oświadczenie, że z okazji ogłoszenia niezawisłości Filipin, japońska administracja wojskowa na tych wyspach zostaje rozwiązana i zamianowa- na Rata jako swego pierwszego ambassa- dora przy republice Filipińskiej. Tegoz dnia wprowadzono Jozefa Laurella na urząd pierwszego prezydenta nowej republiki. — Historyczny akt dokonano w obecności wszystkich wyższych urzędników republiki Filipin, pierwszego ambasadora japońskie- go Mu Ratu, generała-pomocnika sił zbroj- nych na Filipinach oraz innych urzędni- ków w gmachu obrad Rady Narodowej.

Prezydent państwa brytyjskiego, dr. Ba- Maw, wystosował pod adresem pierwszego prezydenta republiki Filipinów Laurella telegram gratulacyjny, w którym zadoke- mentował swą zdecydowaną wolę seiczej współpracy z Filipinami, celem przepra- wienia wojny wschodnio-azjatyckiej. — Również premier Mandurji wyraził swoje zezwolenie w związku z odrodzeniem repu- bliki Filipińskiej.

Z okazji ogłoszenia niezawisłości Filipin paryski „Matin” zamieścił artykuł, opisy- jący zbrodnie, popełniane przez żołnierzy Stanów Zjednoczonych w czasie zajmowa- nia wysp Filipińskich, podawane w cało- ciu w prasie europejskiej. I tak przy- nosi „Matin” treść, wyjęta z francuskiego dziennika „Journal des Voyages” z dnia 17-go sierpnia 1902 r., która ilustruje mo- ment kiedy żołnierze amerykańskich wojsk ładujących pochają pewnemu naczelnikowi plemienia Filipińskiego, popaleniemu na ziemie górna część szluzowej butelki szya- ka do ust i w tak utworzony lejek nale- wają wodę szaby za pomocą takiej tortury „próbny wodnej” wymusił zeznanie na bez- bopach. Dawdó amerykańskiego kor- pusku ładującego, generał Smith, wrócił zresztą rozka, aby nie brano jeńców i aby wy- mordowano całą ludność, co jest wszelkie osoby w wieku ponad 10 lat.

Z prasy ówczesnej przytacza następnie „Matin” dalsze sprawozdania o niecnym czynie północnych Amerykanów. Tak na- przykład wojska ładujące powiesiły nogami do góry pewnego burmistrza miasta Fi- lipińskiego. Dalej znowu jeńcy Filipińscy używani byli jako tarcza do ćwiczeń strzel- niczych. Dziennik pisze, że wszelkie to sprawy są powrotnym dowodem na to, że Angloamerykanie są „rodzymi” sprzymie- rzeńcami masowych katów z Katinia i Winnicy”.

Dodatek dla katolików

Evangelia św. na niedzielę XVIII po Ziel. Świątkach

W On Janus wstąpiwszy w łódce, przepłynął do miasta. A oto przystąpił mu powietrzem ruszonego, leżącego na łodzi. A widząc Jezus ich, rzekł powietrzem ruszonemu: Ufaj synu! Odpuszczając ci się grzeszy. A oto nie króży z doktorów mówili sami w sobie: Ten błasni. A widząc Jezus myśli ich, rzekł: Czemu myślicie że w sercach waszych? Coż jest rzekł: Odpuszczając ci się grzeszy, czyli rzecz: Wstań, a chodź? A on uwiadził, że syn człowieczy ma moc na ziemi odpuścić grzechy, wtedy też wietrzem ruszonemu: Wstań, weźmiż łódkę twoją, a idź do domu twego. I uwiadził, że syn człowieczy. A ufrawszy rzesze, uleżył się i chwalił Boga, który tak moc ludzom.

Grzechnik! — tak pisze św. Leon. — po- tniez, jeśli możesz, ile to razy Bóg okazał ci takie miłosierdzie, jak owemu sparaliżo- wanemu? Ile razy uzdrowił cię i du- że oczyścił z winy i brudu grzechowego? Czy ty możesz być obcojeźnym wobec tak wielkiej łaski i dobroci Pańskiej? Słuchaj jak się zachowali ci, którzy patrzyli na Jęd wyswiedziony sparaliżowanemu. A u- frawszy rzesze, — mówi Ewangelia św., — baly się i chwaliły Boga, który dał takową moc ludzom.

Baly się, to znaczy przeżyli się bojaźnią, o której Pismo św. powiada: — Korzeń mądrości jest bojaźń Pańska (Ekkł. 1. 25); którzy się boją Pana, będą się o tym py- tać, co Jemu się podoba i będą strzec przy

Usunmy z serca zle grzeszne my

Nie-sprawiedliwie posadzony przez zawi- stnych sobie żydów, Jezus skarcił ich na- stępującymi słowami: — Czemuż inyście Zle w sercach waszych?

W słowach powyższych nie tylko żydom bró zle i nam zostawił naukę. Myśli mogą być zle i grzeszne. Iluż to wśród nas nie poczytają za wnie złych myśli? Nie spowiada się z nich, nie zdaje sobie nawet sprawy, iż są one grzeszom? Nie chcemy też ponosić odpowiedzialności za to, które nam nasuwa się mimochodem, bez che- ci po tobie i naszego współdziałala.

Faktem jest, że nie możemy zabronić ser- cu odgadywania nieprawości, które przycho- dza do nas nieświadomie, niespodziewanie, nie dając spótku, jak natrefione muchy nie- przeroszone! Pamiętajmy jednak, że nawet naj- sorsze nie spłamia duszy, o ile są nieświa- dome! Gdy tymczasem dla myśli pojawi się, a my nie staramy się jej odssać, lecz zaci- nomy się nią zajmujemy i bawimy z chęcią i ugodobianiem — jesteśmy winnymi. Szczególnie grzesznie i nieświadomie sa, zdaniem Ojców, Kosciółca, te zle myśli, które łączą się z grzeszom śmiertelnym.

Czym jest klucz dla zamkniętej bramy, tym myśli — dla duszy; jako klucz otwiera drzwi i unosiłaby wejście, tak i myśli otwiera duszę i przysposabia wejście dla grzechu. Z myśli skoro się ją przyjmie, roz- dzi się upodobanie, z upodobania — po- ządanie i pożądania — zezwolenie, a ze zez- wolenia — zły czyn. — Z wnętrznego serca odgadywanego — mówi Pan Jezus w Ewangelii św. Marka — wychodzą zle myśli, cudnotwory, mełobójstwa, kradzie- ży, łakotstwa, bluźnierstwa, pcha, wsty- skto to zle z wnętrznego pochodzi i kala- czołwić. (Mar. 7. 21. 22. 23). — Czem jest korzeń dla drzewa, — tak pisze św. Grzegorz — tym jest dla człowieka myśl jego. Jako z korzenia wyrastają święte gałzki, tak i z myśli wyrastają nowe grzechy. Chcesz się pozbyć drzewa, tedy wyrzuc kor- zenia, podobnie wyrzuc zle myśli, a po- biedziesz się grzechom.

Abd przekośad żydów, że nie mieli słusz- ności w pociąganiu sadzeniu, zaprzytu Zba- wicieli: Co jest łatwiej, czy rzec: — Odu-

Uzdrowienie chorego

Wiemy, że Pan Jezus wszędzie, którydy przęszedł, rozszpal swoje dobrodziejstwa, że głosny był nie tylko z cudów, ale też i z nieprzebranej swojej dobroci. Ewangelia dzisiejsza opisuje nowe dobrodziejstwo, to jest uzdrowienie powietrzem ruszonego. A działo się to w Kafarnaum, mieście, które otrzymało nazwę miasta Pańskiego dlatego, że często je odwiedzał. Tam wła- śnie, gdy należał w pewnym domu, przy- niesiono mu paraliżyka. Ponieważ we- wnątrz seisk był wielki, niosący chorego weszł po schodach prowadzących na po- wiele i tam zbroliwży w niej otwór, spus- cił nieszczęśliwego przed nogi Chrystu- sowa.

Piekny to przykład dla nas. Czyżmy i my podobnie. Nie możemy mieć chorych i nie- szczęśliwych bez litosci, uczynności i ofiar- ności. Człowiek nie może być twardym, nieczułym, nieczułym, o ile chce nosić imię dobie i łaskę podnosić na duchu. — K- 27. — błazna! Niezszczęśliwie strapionym, mi- łosierdzie bowiem daje nam to błogie świa- dełstwo, żeśmy przystąpił ulga, kotus w imię chrześcijańskiej miłości. Nie pozba- wiamy się tak szlachetnej i czystej roz- kazy jedynającej nam Boskie bogosła- wianstwo. Podobal się Zbawicielowi uczynek lito- ściwych ludzi, bo skoro ujrzał sparaliżowa- nego, leżącego na łóżu, rzekł doń: — Ufaj synu, odpuszczając ci się grzechy twoje. I czuł naprawdę jedynym z głównych przyczyn większej nasych chorób nie sa- życie rozpustna, namistotności i grzechy! Najpierw należy uchylić przyczynę, a po-

Prz... Dr... CZESTOCHOWSKI... Mas... Dyplo... ZC... Okaz... 4064... 4068... 8677

Widok Manila — stołczy Filipin

Przez Biura Informacyjne

poszukują duża firma elektrotechniczna

Dr. Aleksander Wacker Burghausen,

W POBLIŻU MONACHIUM
sily pomocnicze miękkie.

Informacyj co do warunków pracy, wyżywienia i mieszkania
udzielają w Biurach:

CZESTOCHOWA
A. Hitler Allee 28

PIOTRKÓW
Gubernatorska 30

RADOMSKO
Rynek 4.

Godziny urzędowe: codziennie od 8—18, w soboty od 8—18, w niedzielę od 11—18.

Restauracja »Mała Gastronomia«

CZESTOCHOWA, I ALEJA Nr. 6. I pr.

uprzejmie zawiadamia, że nadal wydaje obiady jedno- i dwudaniowe na kartki Urzędu
Wyżywienia oraz kolacje.

Z poważaniem
MIECZYSLAW TRACZYK.

4054

**Dom Handlowy
Galanterii**

St. Gasson

Warszawa, ul. 6-go Sierpnia 11.

poleca: Kupcom po cenach niskich zapo-
trymując się we wszelkie artykuły:
galanteria, sztuczna biżuteria, kosmetyka
oraz artykuły domowego użytku.

Wysyłamy za zaliczeniem.

Katalogi na żądanie.

4051

BIURO FILATELISTYCZNE

Krzysztof Sokółowski
Warszawa, Solna 17, sklep
oraz Warszawa C 1, skrytka pocztowa 461.
Znaczniki do zbiorów całego świata.
Kupno. — Sprzedaż. — Zamiana. Specjalność:
Polska i Gubernia oraz zestawienia dla uzal i
odsprowadzawców. — Prowincja za zaliczeniem.

UWAGA KUPCY Z PROWINCII!
Wysyłamy za zaliczeniem: znaczki, przesyłki
szkolne, artykuły biurowe, zapasowy, cerasty, ma-
karty pocztowe, baterie latarki pudła (im.
pogromcze zabawki) okładki celofanowe do
kart rozpoznawczych.

Firma DAN Warszawa Flaktoralna 14.

Maszyny „Singera”

gabinetowa, krawieckie, kuśnierskie,
czapnicze, latkowe, słupkowe, mierz-
karki, dziurkarki, części, oliwa, igły
do maszyn północnoamerykańskich poleca

St. Wróbel

I-sza Aleja Nr. 12

mieszkanie prywatne w tym domu.
8698

**Wulkanizacyjny
aparat**

parowy do opon sprzedam
Częstochowa, III Aleja 55,
w podwórzu.

391

KALOSZE

śniegowe boty reperuje
wulkanizując
FIRMA „HEMAR”
Częstochowa, III Aleja 55.

390

Zawiadomienie

Niniejszym zawiadamiam, że
PRACOWNIA OBUWIA
Stefan Daniel
z dnem 11 X r. b. zostaje cał-
kowicie przeniesiona z ulicy
Pocha na ul. Warszawską 13
i polecam się dalej Szanownej
Klientce
STEFAN DANIEL

3680

**ADMINISTRACJA MA-
JĄTKÓW ZIEMSKICH**

poszukuje od zaraz doświad-
czonych buchalterów oraz
rewizorów. Zgłoszenia w ję-
zyku niemieckim z życiory-
sem oraz odpisami świadectw
pod „585” do Biura Ogłoszeń
Krajna, Kraków, Adolf Hi-
tlerplatz 46.

4092

ELEGANCKA

wybitnej urody, interesująca i
ładnie zbudowana, jest tylko
naturalna brunetka — młoda
do lat 31, modnie ubrana
o subtelnych, północnych ry-
sach twarzy, obojętne czy ma-
terialnie bogata, lub biedna —
znalazła może mat. w kultural-
nym, przyzwoitym, samodziel-
nym i przedsiębiorczym blon-
dynie radość i szczęście życia.
Oferty nie osobliwie, szczerze
z fotografią kierować proszę
pod adresem „ATLAS” Nr.
„4587”, Warszawa, Jerozolim-
skie 23

ZIOLA

PROF. KAMINSKIEGO
E-I — usuwa zapach, powoduje
błyski porcelany i szkła
E-II — usuwa przeżute, plamy
daje błysk cerze
E-III — leczy nierówności pierścionki
E-IV — leczy sierpienia perłowe
E-V — leczy choroby toaletki,
szkła
E-VI — leczy sierpienia wato-
ry, tapiserie
E-VII — leczy krawalce (ho-
mocy) i
E-VIII — leczy choroby drog m.
oszczęd
E-IX — leczy ciężkie bóle ren-
matyczne
E-X — leczy choroby robacze
Sprzedaj tylko na zamówienie!
Zamieszaniem poczta 120.—
GABRIEL ZIELARSKI
Częstochowa, Krakowska 51.

Vaseno!

Wesołość na twarzach
matki i dziecka — to oznaka
zadowolenia. Nie ma juz
ran od odleżenia dzięki
codziennej pielęgnacji deli-
katnej skóry niemowlęcia
za pomocą
-pudru dla dzieci

ESTA

najlepsze czeskie płyty
gramofonowe
do nabywania wszędzie.
Sprzedaj hurtowa
i informację:
Generalne Przedstawicielstwo
Inż. Z. BOŃCZA - JANUSZ
Warszawa,
Al. Niepodległości 130
tel. 454-29

4048

Pokoje i fabryczne
Piece trocinowe
wykonuje
Zakład Blacharski
Fr. Kłahisz
Częstochowa
Plac Daszyńskiego Nr. 5
(w podwórzu)
Telefon 12-63.

4069

DNIA 14 b. m. ZGUBIONO
złoty zegarek damski marki
Moser & Co, z bransoletką
na odcinku od ul. Mickiewi-
cza idąc przez Kolejkę —
ulicą Handlową — Śląską do
Alej 35. Łaskawo znalazcę
uprasza się oddać za wynag-
rodzeniem. — Częstochowa,
ul. Mickiewicza 44/46.

**SPRZEDAM
pokój z kuchnią**
z nowoczesną spalką,
z powodu wyjazdu.
Wiadomość: „Renoma”
Częstochowa, Aleja 21.
3735

Młyńskie
MASZYNY — RAMIENIE
turkiny wodne, wkład do ja-
sioluków — kamień, peda-
lowe tarki tarcza, tarki młyń-
skie, spinnacz, młyń, gurt, ele-
wator, łyżki, kłomy, worki,
we oraz wszelkie artykuły
młyńskie poleca
EUGENIUSZ PAŁASZEWSKI
Warszawa, Poznańska 28. m. 3

**SZKOŁA KIEROWCÓW
SAMOCHODOWYCH**

E. ŚLĄSKIEGO
Częstochowa, Targowa 18 22

**Kursy Księgowości
Korespondencyjne**

Lublin, strz. pocztowa 105
Nauka wszystkich systemów
księgowości dla początkują-
cych i zaawansowanych. Ra-
mowy plan kont dla handlu
i przemysłu.
Informacje — znaczek 3 zł.
3981

**Skład Artykułów
Drzewnych
i Koszykowych**
W. LIPIKA
Częstochowa, I Aleja 12
poleca po cenach konk-
urencyjnych: kosze róż-
nych rozmiarów, wyrzby
drzewne i szoszykowne
oraz wszelkie artykuły
gospodarskie i domowego
użytku.

8791

HURTOWNIA
materiałów piśmiennych
i biurowych papieru i prasby
różnych rozmiarów
Wszystko na prowincję
za zaliczeniem
Ablewski, Loeffler i S-ka
Warszawa, Pl. Napoleona 64
2474

**Każdy powinien posiadać konto
w Miejskiej Kasie Oszczędności
w Częstochowie**

w celu składania oszczędności
• wplatu utargu dziennego
• wykonywania przekazów
• wykorzystywania kredytu

**Miejska Kasa Oszczędności
jest bankiem dewizowym**

wykonuje zlecenia krajowe
i zagraniczne, otwiera zamknięte
i otwarte depozyty i udziela bez-
interesownych porad we wszy-
stkich podobnych zagadnieniach.

3722

**Zarząd Cechu Malarzy
w Częstochowie**

zawiadamia, że nabożeństwo cechowe Św. Łukasza
odbędzie się w dn. 24 paźdź. 1943 (w niedzielę), o g. 11.
Msza św. żałobna zostanie odprawiona w dn. 18 paźdź.
1943 r. (w poniedziałek) o godz. 8-ej rano.
Uprasza się o punktualne przybycie.

Zarząd Cechu Malarzy.

Mistrz Zduński ANTONI JĘDRYCHOWSKI
Częstochowa, Adolf-Hitler-Allee Nr. 2,
wykonuje wszelkie roboty, wchodzące w zakres zduństwa,
z materiałów własnych i powierzonych. W warsztacie po-
siada gotowe piecyki, kuchnie przenośne, kafle i różne
wyroby gliniane, t. j. garnki, doniczki, wazonny.

2995

Chcesz Szybko Sprzedać
garnitur, płaszcz, kostium, kurtkę spodnią, futro,
lisa, suknie i t. p. — udaj się do „CENTRALI”
Częstochowa, I-sza Aleja Nr. 5 (sklepn.) 235

**Oprawa i sprzedaż
Obrazów**
Częstochowa, II-ga Aleja Nr. 40.
4067

Na nadchodzący dzień Wszystkich Świętych
TABLICZKI, KRZYŻE, LAMPKI
poleca
ZAKŁAD POGRZEBOWY
Częstochowa, ul. Wiatłńska Nr. 8. 3718

„Świętojańskie Ogniki”
wawili świeczkę w nocy
„Jola”
Sopliki fryzjerki, zaniki,
czubki, szablony.
Skład fabryczny „Bazar”
Warszawa, ul. Przechodnia 7
889

Zaprz. Tłumacz
DR. PIENCZYKOWSKI
Adolf-Hitler-Allee Nr. 12,
lokal frontowy
załatwia tłumaczenia
i wszelkie podania.
889

MAMUSIU!
Z mojej starej lalki i bardzo już brzydkiej, może być
jeszcze piękna lalka, ale trzeba zanieść do odnowienia

Klinika Lalek
odnawia artystycznie i fachowo zniszczone lalki.
Wykonuje szybko i tanio.
Częstochowa, Nowy Rynek Nr. 6.
4070

Dyplomowana Kosmetyczka
ZOFIA PIECHOWIAK
Częstochowa, I-sza Aleja Nr. 1 m. 5.
Przyjmuje od godziny 10-ej — 18-ej.
4064

Okazyjnie do sprzedania
połowa domu — 36 pokoi, w tym kilka sklepów,
położony w śródmieściu; willa 6 pokoi, do tego ogród
owocowo-warzywny 1,570 km kw., położona na przed-
mieściu, cena wyjątkowo niska; plac przy ul. Chło-
pickiego 1,600 km kw., 24 m frontu; dom piętrowy —
10 ubikacyj oraz wiele innych nieruchomości poleca
i nowe zgłoszenia przyjmuje
STARKIEWICZ
Częstochowa, II-ga Aleja Nr. 38 mieszk. 4.
4068

Zakład Krawiecki
FR. NOWAKOWSKIEGO
dnia 15-go października zostanie przeniesiony
na ulicę Warszawską Nr. 37,
o czym zawiadamia się Szanowną Klientkę.
8677

Medycyna rozwiązuje trudne zagadki

Zaburzenia psychiczne - Upośledzenie ruchów mimicznych - Sól jodowa

Niewydolność tarczycy może być wrodzona, to jest występować od chwili urodzenia, lub też nabyta w późniejszym wieku. W zależności od tego, kiedy się rozwinęła i jakiego jest stopnia, odróżnić możemy szereg jej postaci.

W stanach upośledzenia czynności tarczycy możemy wyróżnić konstytucjonalny typ ludzi, których tarczyca dostarcza zbyt mało wydzieliny. Ludzie tacy odróżniają się pewnymi charakterystycznymi cechami. Są oni najczęściej małego wzrostu, rączki otyłe, o skórze grubej i wiotkiej, krótkich i zakręglonych na końcach palców rąk, małych oczach wyrażających jakby senność. Dychowo są oni ociężały i mało energiczni.

Wyraźne, aczkolwiek jeszcze niezbyt poważne schorzenie tarczycy przedstawia wół nagminny, występujący w dużym odsetku w miejscach pewnych okolic górskich względnie podgórkich. W Europie miejsca takie znajdują się w krajach alpejskich w niektórych okolicach Tyrolu i Szwajcarii, w Sabaudii, w pewnych okolicach Pirenei, Bałkanu i Kaukazu. U nas istnieje niestety jedno z wiekszych w Europie skupisk tych chorých, mianowicie w Małopolsce w terenach górskich, przy czym bodajże największa ich ilość przypada na okolice Krynicy, Muszyny i Piwnicznej.

Z przyczyn do dziś dnia jeszcze niezupełnie wyjaśnionych tarczyca tych ludzi, a nawet niekiedy i zwierząt wytwarza zbyt mało wydzieliny. Dla wyrównania tego braku tarczyca przrasta, ażeby większa masa niewydolnej tkanki gruczołowej mogła wyprodukować w przybliżeniu potrzebne ilości wydzieliny.

Całokształt wyników dotychczasowych badań, jak również i wyniki stosowanej terapii zdają się przemawiać za tym, że schorzenie to powstaje wskutek braku dostatecznej ilości jodu we wodzie oraz pokarmach pobieranych przez ludność.

Z najlagodniejszą postacią schorzenia spotykamy się wtedy jeśli przerosła tarczyca, zatem wół, jest jedynym objawem. W tych przypadkach chory zachowuje się mniej więcej normalnie i tylko powiększenie gruczołu, widoczne jako wypuklenie na szyi, wskazuje na schorzenie. W cięższych wypadkach występuje już szereg objawów niewydolności funkcjonalnej tego gruczołu. Stwierdza się obniżenie przemiany materii, co prowadzi znowu do skłonności do tycia oraz obniżenia średniej temperatury ciała: skóra staje się wiotka i blada, występują zmiany na paznokciach, włośy są krótkie i twarde; poza tym spostrzega się często zaburzenia funkcji przewodu pokarmowego. Chorých cechują ponadto przytępienie władz umysłowych.

W przypadkach najcięższych mamy do czynienia ze schorzeniem znanym jako nagminny kretynizm. W schorzeniu tym występuje powiększenie się tarczycy, znaczne obniżenie się przemiany materii, obrzęki błon śluzowych i skóry, zaburzenia trawienia, zaburzenia narządów płciowych przejawiające się niedostatecznym ich wykształceniu, degenerację mięśnia sercowego, często głuchotę wrodzoną; prawie zawsze stwierdzić można przerosłe zmiany przysadki mózkowej, jak też idące zmiany psychiczne: od względnie słabo nasilonych ograniczeń inteligencji począwszy, aż do stanów, w których chory nie ujawnia już żadnych ruchów duchowych, tak dalece, że nieszczęśliwie nazywają ich ludźmi — roślinami. Rzecz prosta, że w przypadku dalszej postępujących zaburzeń psychicznych chory nie nauczył się normalnie mówić, lecz tylko porozumiewa się z otoczeniem bełkotem. Ponieważ schorzenie to występuje już od wczesnego dzieciństwa, przeto odbija się ono również i na procesach wzrostowych. Dlatego też kretyni poza niskim wzrostem, odznaczają się nie proporcjonalną budową ciała.

Istnieje jeszcze inna grupa schorzeń, zaliczamy do niej te stany, w których albo brak jest tarczycy, albo też tarczyca nie tylko niedostatecznie działa, ale ponadto nie wykazuje tendencji do przerosła mającego wyrównać braki w nasileniu jej czynności. W przeciwnieństwie do pierwszej grupy, powyższe występują sporadycznie w różnych okolicach kuli ziemskiej. W schorzeniach tych na plan pierwszy wysuwają się obrzęki (Obrzęk śluzowaty). Skóra takich chorých dorosłych grubieje, jest żółtawa, sucha i luszczą się, paznokcie pękają, włosy stają się kruche i wypadają, a przede wszystkim występują obrzęki twarde i elastyczne tak, że nie pozostaje dołek po nacisku palcem. Umiejscowienie obrzęków jest charakterystyczne. Stalym ich terenem są powieki, policzki, nos, kark, okolice nadobojczykowe, grzybiaty rąk i nóg. Ponadto występują obrzęki błon śluzowych w jamie ustnej i w górnych drogach oddechowych. Zwężenie szpary powłokowej, upośledzenie ruchów mimicznych, oddycha nie przez otwarte usta, nadają chorému charakterystyczny tępy wyraz twarzy. U chorých takich zmniejsza się pobudliwość nerwów wgetatywnych, co znajduje swój wyraz w braku pocenia się i t. p. Funkcje narządu płciowego ulegają zaburzeniu, zarówno u mężczyzn (zamił popędu płciowego), jak i u kobiet. (Zaburzenia menstruacyjna). Poza zmianami cielesnymi występują również zaburzenia psychiczne, jak apatia, rozchwiania, senność, osłabienie woli i pamięci.

Odmienny obraz kliniczny daje brak, czy też niedorozwój tarczycy u istot młodszych. Autorzy niemieccy i angielscy mówią tu o sporadycznym kretynizmie. Zaburzenia psychiczne są bardzo silnie zaznaczone, stąd też określenie tego stanu — kretynizm. Bardzo znamienne są zaburzenia we wzroście. Wzrost tych osobników dotkniętych tym schorzeniem w wielu wypadkach wynosi metr lub nawet mniej. Przyczyna te-

ko jest niedostateczny rozwój kości wzdłuż. Kosci takich chorých zachowuje przez długie lata podobieństwo charakteru kości — dziecięcego. Stosunkowo najbardziej wzrastają jeszcze kości czaszki, przez co głowa bywa nieproporcjonalnie duża. Sposród kości czaszki najwolniej znowu narasta kość klinowa, wobec czego nasada — nosa wydaje się zapadnięta; nadaje to twarzy chorego zmienny wyraz.

Dziwolagi

Znane jest dobrze wszystkim przeszczerpienie krzewów i drzew przez ogrodników, celem otrzymania szlachetniejszych gatunków. Przeszczerpienie, czyli transportacja u roślin ulega się doskonale, gdyż w świecie roślinnym następuje ściśle zespolenie tkanek transportatu zwozrazem i podkładki. W miejscu zetknięcia się obu części powstaje callusowa tkanka towarzysząca. Po pewnym czasie następuje także połączenie naczyń, tak że zraz odżywia się wspólnie z gospodarzem. Łatwość wzrostu jest tutaj wprost zadziwiająca, ponieważ aż się uzyskać między częściami należącymi do dwóch odrębnych gatunków, a nawet rodzajów roślinnych.

Zraz pomidora przeszczerpiony na podłożu ziemniaka, daje osobliwą roślinę, która na zielonych częściach obficie w piękne owoce pomidora, a na korzeniach natomiast wytwarza bulwy ziemniaka. Ziemiak nie wpływa jednak zupełnie, mimo tak ścisłych zespolen naczyń, na rozwój transportatu, ani ten ostatni nie zmienia cech charakterystycznych gospodarza, mimo całkowitego uzależnienia w odżywianiu. Z odwrotnego przeszczerpienia powstaje roślina nieco odmienna z bulwami u nasady liści, ponieważ produkty asymilacji idą w kierunku odwrotnym (normalnie płyną od części zielonych do korzeni) w tym wypadku nie mogą kierować się do korzeni pomidora tworząc nowego dziwolaga.

Nad autoplastyczną transportacją prowadził badania Miecznikow 1886 H. T. Morgan 1895 r., Driesch 1900 r., P. Nussbaum; Oxner 1913 r., dochodząc do wyników, że z połączenia kilku zarodków powstają i rozwijają się osobniki większe, niż normalny.

Bardziej ciekawe są przeszczerpienia na osobnikach wyżej zorganizowanych. I tak — doświadczenia poczynił G. Born 1879 r. Harrison, Morgan, Spemann, Braus u embriionów płazów,ycinając części i przenosząc na inne osobniki np. zawiązki odgłóża ropuch wszczepiali na głowie. W ten sposób powstała ciekawa żaba z dodatkową nogą wystającą z czaszki.

Innego stwora skomponowali z koguta, który wyglądał nie, jak to bywa zwykłe po rycerski i ostrogami u nóg, lecz z takąż ozdobą — na głowie, przypominającą groźnego nosorożca.

Lewis, Schaper, Mencl, Levy umieszczali oczu żabie na skórze, w dowolnym miejscu, a więc preparat taki mógł z powodzeniem spoglądać okiem umieszczonym na plecach.

W innym wypadku odpowiednio ubarwiona transportacja excołota znalazła się na salamandrze.

Podajemy też przykład heteroplastyczny, gdyż dziadownica złożona była ze środka ciała z dwoma ogonami. Beglowy taki okaz żył przez rok.

Born zrobił kompilat kijanek żaby błotnej i żaby zielonej, polnej z płową, lub zrosty głowowej części żaby leśnej z ogonową żaby leśnej, gdzie z odmiennych gatunkowo komponentów rozrosły się, dojrzały, przeobraziły i w ten sposób powstały żaby złożone z przodu — z jednego, a w tyle — z drugiego gatunku. Poza tym preparowano kijanki o dwóch sercach, podwojonych głowach i ogonach.

Zrosty całych osobników, szyli transportację parabiologiczną (parabiose) przeprowadzono u ssaków: myszach, szczurach, królikach, psach, osiagając nowe niesamowite straszzydła. Sauerbruch, Heyde, Jehn, Forschbach, Morspug, Goldmann tworzyli nowe okazy z młodym nowym potomku tej samej pici.

Parabioty zespalano za pośrednictwem kłosa ciała, przewodów pokarmowych lub nerek. Wcale miły, a zarazem oryginalny obraz dały zycie dwóch szczerów bokami. Znosili się wzajemnie, wykonując ruchy swobodnie i celowo. Przez iniekcję berwnikowa dowiedziono, że ich naczynia limfatyczne i krwionośne łączyły się w niezbyt wysokim stopniu, to też przemiana materii jednego osobnika oddziaływała ujemnie na drugiego, powodując kaheksję.

U takich tworów substancje odżywcze przechodziły z krwi, węgłowodany natomiast, potrzebne do spalania w tkankach, musiały być podawane obu partnerom, bowiem nawet nadmierne odżywianie jednego spowodowało śmierć drugiego. (ns)

Ostatnie pieszczoty bladego słońca

Już niedługo nie będzie można biegać na bosaka!

Wiecznie to samo...

*Wiecznie ten sam serca sekundnik
Niespokojny, a jednak bijący rytmem maszyny,
Co życie chce mierzyć godzin choronometrem,
Godzin sześciolichy,
A od losu wymaga dopingu, sprężyny.
Wieczny rozwój nauk, co stale przenika
Zagadki Natury, która w swej fortecy
Plače ciałę pojęcia skutku i przyczyny,
Zmienia wartość nietrwałych ziemskich, zwiastych rzeczy!
I wiecznie gwiżdż o tożsamość w ciche noce srebra,
Błędne ogniki lampek miłosnej przynudy,
Co wiąże umysł ludzki, a z których niejedna
Władz wiecie odbicia nieba w morzu wody,
Prowadzące na manowce obłądnych żeglarzy,
Bez seksansu płynących przeciw przeznaczeniu...
Wieczne strachy ukryte w szamien czarnych cieniu,
Które były śmiech - żartem episkopskich kapłanów,
Mityczne Atlantyd i zbawczy Pasteurzy, Edisoni,
Marconi, co ciecikli maski zagadki odsłonił,
Pociągi, samoloty i podwodne łodzie,
Wieczny wysiłek mózgu w zromieniu pochodzie,
Kiedy to Newton wazył odległe planety,
A chirurg elektryczny nóż wbił w serce sztuczne!
Jakoweś puchy dęte i hasła buńczuczne,
Aby już losiowio skąd białka ustalił,
Zrewolucjonizować nam życie naukowe
I w próbkach wychować żywiotkie istoty,
Syntetyczne istniejące, Alrauny, madroty
Przekraczające granice — w niejasne Niznane...
A jednak ukrag nam wszystko: codzienne, te same,
Podważające intucjonizm sławnego Bergsona
I grzebiące Einsteina w strasnym harmidrze!*

*A w piersiach bije żywo, wzruszeniem, najszybszej
Wiecznie ten sam sekundnik życiowej sprężyny,
Co przez miłość zna wszystko i przez miłość kona.*

h. a.

Modna choroba markiz

Gdy kłobicie ścisłali nieludzko, legendarne już dzisiaj garsty, w epoce anemii, smutnych oczu i wielkiej zwiewności i zefirowatości sylwki kobiecej, modne były bóle głowy. Każda wiktoria dama chorowała na „ciężkość w mózgu”. Ha! Dziwne były te nasze praprababuste i niesamowite wprost ich osławione nawet w literaturze migrany.

Zmienił się świat, mody, gusta i guściki, migrena straciła wielu spośród jej zaprzędanych niewolników. Obecnie zjawia się rzadko i jest już jedynie swoistym rodzajem bólu głowy, występującym okresowo w postaci napadów, a nie tak, jak dawniej — nieodzownym atrybutem elegancji wiecznie cierpiących markiz.

— Och! Po awanturze z mężem zwykle zaczyna się zdanie od „och mam migrenę!”

— No — to weź kugutka!

Wystarczy potem przytulic małżonkę, pocałować ją w rączkę i przyrzec kupno jakiegoś drobiazgu, a migrena znika bez śladu. Uwaga zatem mężowie! Nie badzcie łatwowierni i nie placicie zwykłych nerwów i urojonych stanów z prawdziwą migreną, która należy traktować poważnie. Nie ma bowiem nic niewdzięczniejszego i bardziej rozżalającego, niż prawdziwa choroba, w która nikt nie wierzy. Gubi was zawsze zbytnia łatwowierność, lub kompletne nie na miejscu niedowierzanie!

A tymczasem ta prawdziwa migrena, koło której często przechodziecie nieulduko obojętni, jest chorobą bardzo przykra, niezdając której cierpiący winien być naprawdę otoczony prawdziwą opieką. Przeważnie tu od samego rana czuje on nudności, jest ociężały i przygnębiony (Zadecy fochy

i prowokujące dysmury!) U chorego po pewnym czasie zjawia się ból w czole i to przeważnie po jednej stronie. W miarę nasilania się bólu głowy, stan ogólny pogarsza się, mogą dołączyć się zawroty głowy, zaburzenia wzrokowe w postaci osłabienia wzroku, czasem nawet krótkotrwałego oślepienia, mroczki pod oczami, niedowidzenia połowiczne, zaburzenia smaku i węchu. Chorego drażnią rozmaite zapachy, wywołując pogorszenie się bólu. Gierpiący nie ma zupełnie lanknienia. Po pewnym czasie występują wymioty, po których niekiedy choroba kończy się nagie ustąpieniem wszelkiej dolegliwości.

Napad bólu migrenowego trwa rozmaicie długo, od kilku godzin, do kilku dni, a czasem i tygodni. Może powtarzać się kilka razy w ciągu lub też występować parę razy na rok.

Istnieją też przypadki, w których przebieg jest o wiele poważniejszy i sprawia wręcz ciężką chorobę nerwową. Są to napady migrany połączone z porażeniami, niektórych nerwów czaszkowych, najczęściej nerwu okoruchowego. Występuje wtedy tak zwana migrena okoporną z opadnięciem powieki i z powstaniem zęza. Bardzo rzadko napadom migrany towarzyszy wystąpienie napadu padaczkowego u osób, które zasadniczo na padaczkę nie chorowały.

Przyczyny migrany są różne: najprawdopodobniej w przeważającej ilości wypadków wywołują ją zaburzenia naczynioruchowe w naczyniach mózgu bądź to w postaci skurczów, bądź też rozszerzeń. Z chwila powrotu krążenia krwi do normy wszelkie objawy znikają, nie pozostawiając żadnych śladów, nie usuwając nawet tkanki mózgowej. Skłonność do migran, dziedziży się

często po rodzicach, można więc uważać, że migrenowy przychodzi na świat z pewną skłonnością.

Przeważnie napad migrany jest bardzo trudny. Chorego należy ułożyć w ciszy do łóżka, nie drażnić go rozmową. Zastosowanie leków uspokajających, lekko nasennych, jak również środków przeciw bólowi głowy może złagodzić nieco tolegliwość.

Najważniejszym środkiem zapobiegawczym będzie uregulowanie trybu życia oraz ograniczenie nadużywania tytoniu i alkoholu.

JULIUSZ ROZMANIT

Emerytowany kierownik egzekucji Urzędu Skarbowego w Częstochowie
Po krótkich cierpieniach zmarł dnia 14 paźdźniernika 1943, przeżywszy lat 68.
Wyprowadzenie drogi nam zwłok z domu żałoby przy ul. Kilińskiego 21 do kościoła N. M. Panny nastąpi w niedzielę 16 b. m. o godz. 3 po poł. po czym odbędzie się pogrzeb na cmentarzu na Kulach. O smutnych tych obrzędach zawiadamia przyjaciół i znajomych pogrążona w głębokiej żałobie
3748

RODZINA.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci Meza, Córki i Siostry naszej

ś. † p.

Antonię i Henryki Sprawka

zostanie odprawione nabożeństwo żałobne we wtorek, dnia 19-go b. m. w kościele Sw. Rodziny, o godzinie 8-mej rano, na które zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych

ZONA, CÓRKI I SIOSTRY.

3695

„HERMES“

PRZEDSIĘBIORSTWO PRZEWOZOWO-SPEDYCYJNE

Sp. z o. o.

KRAKÓW, STOLARSKA 9/13
Telefony: 13386/87, 22264, 12332.

Załatwianie wszelkich czynności, wchodzących w zakres spedycji.
Ładunki zbiorowe kolejną i samochodami we wszystkich kierunkach Generalnego Gubernatorstwa i za granicą.

Przewóz mebli własnymi wozami meblowymi.

Magazynowanie — Cienie — Inkaso

Przewóz kas ogniowatwych.

Własny tabor konny i samochodowy, obejmujący ponad 100 pojazdów.

8560

Sprzedaz

artykułów wędkarskich J. WYSOCKA

Warszawa, ul. Kr. Alberta Nr. 12

wysła za zaliczeniem
haczyki, żyłki, błystki, sznury, wędziska i inne.

Elektrownia w Częstochowie

poszukuje

kilku silnych robotników

do ładowania węgla.

Robotnicy korzystają z kuchni Elektrowni

i dodatkowych kart żywnościowych.

Osobiste zgłoszenia w biurze personalnym

Adolf-Hitler-Allee 26.

HURTOWA SPRZEDAŻ

GALANTERII I NORYMBERSZCZYN

D/M STANISŁAW I STANISŁAWA

KOZIOLEK

Warszawa, Prózna 8, tel. 6-45-17.

Wysyłki pocztowe

3706

Sprzedaz - Kupno - Zamiana

Maszyny „Singer“

Przyjmuje reperacje maszyn do szycia wszelkich systemów Firma prowadzi pod fachowym kierownictwem b. długo letnią pracownią Firmy „Singer“
WŁADYSŁAW KOZMIŃSKI

Częstochowa, I Aleja Nr. 4.

4063

POSADY

SOLIDNA i lubiąca dzieci kobiecie lub dziewczynie przynieć zaraz do dziecka 5 lat. Zgłaszać się Czesł. św. Barbary 19-41. Ogród miejski od godz. 15-14 i pół 3738

SEZUJĄCA z gotowaniem potrzebną. Czesł. Kilińskiego 25, m. 3. 3740

REPRESENTACYJNA, młoda, wy mowna i energiczna pani znajduje w poważnej firmie stałą pracę w charakterze propagandystki w dziale kosmetycznym. Pierwszeństwo posiadająca wykształcenie handlowe i możliwość podróży. Wynagrodzenie: pensja, diety i zwrot kosztów bilem. Oferty zgłaszać z fotografią „Atlas“, Nr 49327, Warszawa, Jerozolimskie 32. 4086

20-LETNIA dość dobrze opanowała język niemiecki, szuka na trzechmiesiąt posady, jako ekspedientka lub kelnerka. Zgłoszenia: Kielec, Bodzentynska 60, L. Miłokajczyk. 4084

DAMA lekka prace panienkom do domu na wieczorne godziny. Wiadomość: Czesł., III Aleja 48 Sklep Zabawek. 3728

FRYZJER damsko-męski obejmuje posadę od zaraz, miejscowość obojetna. Oferty kierować: Radomsko, Fabianiego 42, Zarębski 4075

CHŁOPIEC do krów potrzebny. Wiadomość: Częstochowa, Krakowska 73, Piltz. 3652

PIEKARZA mistrza lub zezeladnika, zdolnego fachowca, poszukuje na dobrych warunkach. Zgłoszenia: Jerzy Tkacz, Miechów, Wolbromska 5. 3675

POTRZEBNI od zaraz zezeladnik i podrecona do warsztatu krawieckiego. Częstochowa, ul. Orlej, Dreszera 5 m. 18. A. Stefanik. 3683

FRYZJERSKI pracownik potrzebny na stali, lub pomoc. Czesł. św. Barbary 17. Piela. 3686

KUPNO

KUPIJE stare monety. Sklep Fabryczna, ul. Bielzanska, „Radwiga“, Katedralna 4. 386

KUPIE maszynę do pisania stan dobry, wiadomość: Wiad. Orlej, Katedralna 11 m. 15. 3673

KUPIE zegarek, obracając, pierścień, bransoletki, zegarek, bielizna, obuwie, kolnierze, futro. Rynek Narutowicza 31 (Zawodzie). 3638

KSIĘGARNIA Antoniego Egera w Częstochowie, I Aleja Nr 14, kupuje stale wszelkie książki powieściowe dla dzieci, młodzież itp. Zakupuje także biblioteki oraz poważniejsze zbiory znaczków pocztowych. 372

CUKIERNICZE maszyny, walca, kotły itp. kupuje. Zgłoszenia z opisem i podaniem cen. Jerzy Tkacz, Miechów, Wolbromska 5. 3674

SPRZEDAŻ

SUTANNA krepową, nową, okazującą do sprzedania. Piłkowskiego, Gubernatorska 1, Księgarnia. 4089

PLAC do sprzedania w Aleksandrowie koło Olwoko. Zgłoszenia do „Kuriera“ pod „Nr 3747“. 3737

SPRZEDAŻ futro fokowe. Czesł., Focha 40, Lange. 3739

ZEGAREK męski niklowy „Longin“ sprzedam. Wiadomość: S. Maiko, Czesł., II Aleja 30. 3889

HARMONIE 8-ich rzędowa z basami do nogi sprzedam. S. Maiko, Czesł., II Aleja 31. 388

FUTRO zrebco, kolnierz skunksowy, zaraz do sprzedania. Wiad. „Komis“, Czesł., Aleja 31. 326

MASZYNE „Singer“ gabinetowa sprzedam. Czesł., Piłsudskiego 11 Dozorca. 3700

MASZYNE „Singer“ gabinetowa sprzedam tanio. Czesł., II Aleja Nr 19 m. 5, Jedrzejczyk. 3699

KAPELUSZ damski pilśniowy (Hucel) czarny — sprzedam. Czesł., Kilińskiego 13 m. 4. 3648

SPRZEDAŻ dom 2 mieszkalny, plac 1000 mtr., 1 morga ziemi placowej, wiele innych. Częstochowa, ul. Miła 6 (Zawodzie). Bożyk. 3716

DO SPRZEDAANIA maszyną gabinetową, mało używaną. Częstochowa, Wieluńska 19 m. 6. 3704

SPRZEDAŻ zegar-budzik. Czesł., Kilińskiego 5 mieszek. 2. 3725

SPRZEDAŻ pelerynę celofanową nową. Czesł., Piłsudskiego 21 m. 4, I piętro, front. 3724

PLAC frontowy z wjazdem w średnim 600 m sprzedam tanio. Wiadomość: Rynek Narutowicza Nr 31 (Zawodzie). Gospodarz. 3741

SPRZEDAŻ palto damskie czarne z kolnierem skunksowy. Częstochowa, ul. Gen. Zajacka 11. 3729

2 BEZKI do kapusty sprzedam tanio. Rynek Narutowicza 31 (Zawodzie). 3730

FUTRO męskie czarne na nutriej. Czesł., Rynek Narutowicza 31 (Zawodzie). 3730

ALF BILDER Aleja 11 m. 12. 3628

SPRZEDAŻ „Singer“ damską — sprzedam okazanie. Wiadomość: Częstochowa, ul. Przemysłowa 9 mieszek. 15. 3604

TAPCZAN nowy do sprzedania. Czesł., Mała 29 m. 16. 3652

SPRZEDAŻ maszynę do szycia „Singer“, wiadomość: Częstochowa, wa. 8 Maja 16. I p. 3726

SPRZEDAŻ futro męskie i opasy na kolnierze. Czesł., Kilińskiego 13, prawa oficyna. 3719

SPRZEDAŻ filc biały na kapele. Wiad. Czesł., Katedralna 11 3672

SPRZEDAŻ futro luźne fokowe i karakulu. Częstochowa, Dąbrowskiego 4 m. 19, lewa oficyna. 3720

WÓZEK głęboki okazuje się sprzedam. Czesł., Berka Joselewicza 1 mieszek. 23. 3659

SPRZEDAŻ wóz, siewnik 13-rzędowy oraz beczkę na żelaznych obręczach. Wiad.: Częstochowa, Lisieniec, Lignicka 60, Domagala. 3676

SPRZEDAŻ garderobę z lustrem, węgierski jeston. Częstochowa, Piłkowska 71, m. 2. 3663

SPRZEDAŻ lisa srebrnego. Częstochowa, Waszyngtona 28, m. 3. 3651

KOSTIUM damski wełniany „Leszczynki“ sprzedam zaraz. Częstochowa, Wesola 1 (Zawodzie) 3689

SKRYŻYNE, trociny. Wytwórnia, Częstochowa, I Aleja 12, telefon 12-70. 3414

OKAZJA! Palto męskie i buty męskie Nr 40 oraz duży męski skrzyżnia. Czesł., Przechodnia 10 m. 15, Lemiezska. 3376

KIERAT do sprzedania, ul. Ziota Nr. 3. 3722

ŁÓŻKO niklowe, siatka, materace, szafki do sprzedania, ul. Dąbrowskiego 30 m. 2. 4062

MASZYNE „Singer“ gabinetowa mało używana sprzedam tanio. Częstochowa, ul. Waszyngtona 24, m. 10. 328

MASZYNE „Singer“ gabinetowa stan pierwszorzędny sprzedam Częstochowa, ul. Wysockiego 25, (przy ul. Chłopińskiego obok Huty Szkła) 337

WÓZEK dziecięcy, głęboki, mało używany, do sprzedania. Wiadomość: Czesł., ul. Wieluńska 23 mieszek. 6. 3680

JESIONKA damska szara, ubranie robocze bardzo mocne i materiał czarny na palto damskie lub męskie, do sprzedania. Wiad.: Czesł., Aleja 79 m. 12. 3654

TECZKA skórzana nowa, elegancka, sprzedam. Rynek Narutowicza 31 (Zawodzie). 3639

OKAZYJNIE do sprzedania tanio 2 tryandole, I Ampla, 2 lampki nocne, 1 imbryczek, elektryczny „Brabork“ przedwiozowy, krzesełko kryta, oraz wózek sportowy na gumach. Czesł., Aleja 20 m. 23. 3468

GENERATOR stał prąd wmienny 220/380 wolt 60 KM, 1000 obrtów min. do sprzedania. Browar Borski, sprzedam. Oferty do „Kuriera“ pod „Nr 3480“. 3480

ZAMKI błyskawiczne, grzebienie szczotki, sznurowadła, korki do butelek, pasta do obuwia, sprzedaż fabryczna D.H. Kurowski, Warszawa, Płoc Nołocna 9. 3721

OKAZYJNIE do sprzedania kosztka i rower męski tanio bile zaraz. Wiadomość: Częstochowa, Targowa 9 m. 1. 3721

TAPCZAN i rogi jelenie sprzedam. Wiad. Częstochowa, III Aleja 78 m. 9. 3706

PATEFON elektryczny do sprzedania. Czesł., ul. Wesola 12 (Zawodzie). 3711

KOZETKA niedroga do sprzedania. Czesł., II Aleja 40, m. 31. 3702

FUTRO męskie, nutria, stan bardzo dobry, sprzedam. Częstochowa, ul. Siawowa Nr 16 m. 7. 3692

ROZNE

SIATKI NA WŁOSY (damskie) w kopnie i poleca W. Stróżyńska, Częstochowa, ul. Krakowska 7, m. 7 (drugie podwórko). 4061

UWAGA PRZEPROWIADZI! Przełożono i przesyłano 2 paki, kart, fotogramy, broszury. Rozwijają wszelkie sprawy życiowe, rodzinne i miłosne. Częstochowa, Mielnicze 41 m. 2. 3624

NAJLEPIEJ przepowiada chiromantka, Czesł., Targowa 19 m. 1, vis a vis Straży Pożarnej. 3669

CHIROMANTKA - GRAFOLÓG przepowiada wszelkie sprawy życiowe, rodzinne, miłosne, ustala horoskopy życia. Częstochowa, Katedralna 11 m. 1, w podwórku, środkowe wejście. 382

ZIUTA Hipizje, wróżka, mówi z karty i fizjonomii, sposobem hinduskim. Tłumaczy sny, odpowiada listownie na pytania i fotografii. Przyjmuje Warszawa, Żelazna 41 m. 8. 4082

JASNOWIDZ-PSYCHOGRAFOLOG Martini przepowiada przyszłość, radzi we wszelkich sprawach. Podaje datę i godzinę i pytania. Kraków, stryka pocztowa 189. 3992

PSYCHOGRAFOLOG mistrz Mamott o wybitnym darze jasnowidzenia wirtuozem przepowiada każdemu jego tajemnicę wdrażając go do charakteru jego życia i dat urodzenia na podstawie których ustala horoskopy przyszłości. Daje rady we wszelkich sprawach życiowych. A powierzył listownie za zaliczeniem. Podaje datę urodzenia i pytania. Adres: Mamott, Kraków, Skrzyka poczt. 474. 4060

AGENTÓW portretowych poszukują od zaraz. Wykonanie solidne. Kielec, skrzyka poczt. 102. 4059

LISTWY i ramy dla Zakładów Przemysłowych dostarcza hurtowo Zakład Obróbki Drzewa Stanisław Tetele, Oddział sprzedaży, Kielec, ul. Bodzentynska 13. 4072

UWAGA! Każdemu wysłałem prospekt ceniki różnych artykułów praktycznych domowych i nowocześnie A. Jaszura, Ułanów k. Warsz. Burskiej. 4081

WYTWORNIA Czapek Marian Sulicki, Koziepol, Sieradzka 31. Wykonuje w każdej ilości: czapki z powierzonego materiału. 3441

PAN H. G. jest proszony w związku z ofertą „K. C.“ 3330 o przybycie w sobotę dnia 15. 4. 48, o godz. 18, w wiadomości miejscowej, na które stawić się nie mogłam z przyczyn ode mnie „niezależnych“. — Jedna z trzech. 3723

AKCJE — listy zastawne ziemskie, miejskie, prowincjonalne i inne najniższe procentowe. Kupuje, sprzedaje Dom Bankowy Wolancki i S-ka, Warszawa, Nowy Świat 19. 3878

MAKATKI barwne papierowe (franki i obrusy) wszelkie papieru listowy z kopertami, obrazki, kartki pocztowe, materiały piśmienne dla szkół, sprzęt dla pobrania pocztowym f-ma K. Wysocki, Warszawa, Żelazna 9. 3587

ELEKTROTECHNICZNE materiały izolacyjne. Druty i przewody, Lataki, Sprężak izolacyjny, Grzejniki, Nierdzewna, Przemysłowe pomiarowe wysła za zaliczeniem Składnica Elektrotechniczna H. Mirecka, Warszawa 1, Marszałkowska 102 — 82. Zadzajcie ceników. 4082

ROČNY Korespondencyjny Kurs Czestochowski, ul. Przemysłowa 1, Wyższej Szkoły Technicznej w Warszawie, Czyny od I listopada 1942 r. Informacje: Warszawa, Smolna 34-4. 3473

MLYRSKIE MASZYNY, kamienne, materiały do nakładania kamieni i tuzarek wszelkie przybory mechaniczne, motory ssące o gazowej i ropnej Diesla do starca „Mlynobudowa“ Warszawa, Lwowska 9. 3706

WARSZAWA Pensjonat komfortowy, ul. Moniuszki 4, tel. 3-06-03 3788

PRZYJMUJE do roboty futra, czapki, muflki, Pracownia Krawiecka, Częstochowa, Dąbrowskiego 11. 3684

FRYZJERKA lub **FRYZJER** potrzebny do prowadzenia damskiego działu fryzjerskiego. Zgłoszenia do „Kuriera Czesł.“ pod „Nr 393“. 398

FARBURY cykiel, pianne garnitury, kostiumy, płaszcza, palta, futra, kolnierze futrzane, kożuski, gobeliny, drwany portjery, dywany, dywaniki, bieżaki, dekoracyjne materiały, piśmienie, odzież, zam, wyłazcam koci, piżama i t. p. Dewiza nasza: tanio i dobrze. Adres: ul. Piłkowska, Farmacja Chemiczna Pralnia „Jadwiga“ Narutowicza 35. 385

PO UKONCZENIU szkoły powszechnej można być przyjętym (a) do Szkoły Handl. i uczyć się wszystkich przedmiotów — droga korespondencyjna, (b) do Szkoły Inżynierskiej, (c) do Szkoły Politechnicznej. Informacji udziela Korespondencyjne Kursy Nauk Handlowych w Lublinie, ul. Narutowicza 37, telefon 37 109 — po nadesłaniu list 8. — znaczniki pocztowymi. 4041

FILATELISCI Znaczkę i przybory fil. wysła „B.F. (lele)“ Siedlce, Piłsudskiego 102, Tel. 153, Cennik 1. 3780

JĘZYKA NIEMIECKIEGO Kursy korespondencyjne. Prof. G. Piewny, wysła dla podjadujących. Kurs dla zaawansowanych. Wiadomość w wiadomości. Szybkie postępy. Warszawa, ul. Stanisława Augusta 23-8 (skrz. pocztowa 869). 3401

NOWA KLIENTELE daje prowadzić wypracowanie jakości kosmetyków „Krem“ pudry, pasty, wody kwiatowe itp. Cenniki bezpłatnie na żądanie (odprawy czesł. 5000). „Bion“, Warszawa, Chłmna 6/5. 4083

ZA WYPRZĄDZENIA Erywde księdek, znaczków, Dąbrowskiemu przesyłamy Go; wysła stawiame Mu cofamy, jako niezgodne z prawda. Maria i Janina Niwiska. 3665

KORRESPONDENCYJNA NAUKA w programie licealnym gimnazjalnym, wysła znaczków i materiałów co-przyrodnicze: matematyka, fizyka, chemia. Informacje: Mgr S. Fedal, Warszawa, Smolna 8-4. 3443

LAMPY stolowe, szafury, śmiętniczki, kalamarniczki, kwiatniki, wozki, lampki, podświetlenie dzieci, lóże polowe i p. poleca po cenach korzystnych. Składnice Mebli i Urządzeń Biurowych E. i S. Podolski, Warszawa, Hiler Allee Nr. 4, (I Aleja 4). 387

FILATELISTY Cennik — katalog 1942 z znaczkami polskimi i Generalnej Gubernii wysłałem odwrotnie. Czternastu artystycznych fotobanki znaczków. Cennik do Podolski, Warszawa, Hiler Allee Nr. 4, (I Aleja 4). 387

ROZWOJ, separacje alimenty — informuje doświadczony prawnik Warszawa Basia 1 m. 2. Zamilczewski listownie. 3871

ZNOWU czynna Pracownia Kapeluszy damskich. Najnowsze modele. Przerobki Dąbrowskiego 39, m. 2. 4089

SPRZĘT rybacki, pełne komplety, wędkówki, wędziska, bambusowe, szablony w wielkim wyborze Cenniki wysłały Prowincja za zaliczeniem. Warszawa, Prózna 10, Inż. Siwkowski. 3850

HAFTY, aplikacje, zdobnictwo. Czesł., Słaska 22 m. 17. 3252